

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/203/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512200304
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512200304.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa W., so sídlom P. X, V., IČO XX XXX XXX, zastúpený Z., so sídlom P. X, V., IČO XX XXX XXX proti odporkyni R. U., rod. U., bytom Y. F. XXX, t.č. na neznámom mieste, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne F., so sídlom I. X, V., IČO XX XXX XXX, zastúpeného B., so sídlom F. X, V., o zaplatenie 1.456,25 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 6C/76/2012-62 zo dňa 15. augusta 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti - vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n ň ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 189,60 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka B., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z ň á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi, odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 237,41 Eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 1.456,25 Eur s príslušenstvom. Podaním, doručeným súdu dňa 10.05.2012, vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne Spotrebiteľské združenie OSA, ktorý vzniesol námietku premlčania. Podaním, doručeným súdu dňa 20.07.2012, sa vyjadril k návrhu. Dňa 15.08.2012 zoberal navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť, pričom navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že konanie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a ne hospodárne. Súd konanie podľa § 96 O.s.p. s poukazom na dispozičné oprávnenie navrhovateľa v predmetnom konaní, zastavil. Podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov rozhodol súd o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., nakoľko navrhovateľ vzal svoj návrh späť bez zavinenia odporkyne, a teda z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania. Odporkyňa trovy konania neuplatnila, resp. jej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal. Ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť, že vedľajší účastník má jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo, ktorým sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. O

trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal mu náhradu trov konania vo výške 237,41 Eur. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporkyne súd považoval za účelne vynaložené trovy, ktoré sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Vedľajší účastník na strane odporkyne právne kvalifikovane vzniesol námietku premlčania. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia vo výške 237,41 Eur, a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie zo dňa 18.07.2012) á 91,29 Eur + 20 % DPH (36,51 Eur), 2 x paušál á 7,63 Eur + 20 % DPH (3,06 Eur) v súvislosti s vyššie uvedenými úkonmi v zmysle § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 15, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tarifná hodnota je vo výške 2.184,93 Eur, ktorá pozostáva z istiny 1.456,25 Eur a sumy 728,68 Eur (úrok z omeškania vo výške 13 % ročne zo sumy 1.041,70 Eur od 09.12.2006 do 25.04.2012, t. j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Jeden úkon právnej služby je tak 91,29 Eur a režijný paušál je vo výške 7,63 Eur.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 22,10 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporkyne, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/ 91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporkyňu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 42,82 Eur. Uviedol, že svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania, ktorá je právnu námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych právnych predpisov a bez jej vzniesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vzniesenia námietky premlčania by bola odporkyňa vo veci neúspešná. Považoval za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich na hranici existenčného minima, súd priznával v týchto súdnych konaniach právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu na prospech spotrebiteľa, právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Nepriznaním náhrady trov konania by súd poprel rovnosť podmienok v konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka a znemožnil tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených v zákone. Zároveň by spotrebiteľovi odňal právo na kvalifikovanú súdnu pomoc. Argument navrhovateľa, že za obsahovo podobné podania by účastníkom konania nemala patriť náhrada trov konania, považoval za absurdný. Súd prvého stupňa na vec správne aplikoval § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na to, že vedľajší

účastník mal vo veci plný úspech. Vedľajšiemu účastníkovi pritom vznikli trovy titulom jeho právneho zastúpenia. Mal za nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania súdom bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. Stanovisko navrhovateľa popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval účelové a zjavne nesprávne. Výklad, ktorý by z práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, odporuje zákonom SR i predpisom EÚ, pretože právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka deklaruje i rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels - und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, z ktorého citoval. Poukázal aj na viaceré rozhodnutia krajských súdov SR.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradíť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporkyne), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 18.07.2012, č.l. 45), v ktorom vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa potom správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia, avšak pochybil pri vyčíslení výšky trov právneho zastúpenia. Vo veci nesprávne postupoval, keďže do základu pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby okrem istiny 1.456,25 Eur vzal i kapitalizované úroky z omeškania v sume 728,68 Eur, tak ako si trovy konania nesprávne vyčísľil vedľajší účastník.

Podľa ust. § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Uvedené ustanovenie výslovne hovorí o hodnote pohľadávky a nie aj o hodnote príslušenstva pohľadávky.

Úroky z omeškania sú len príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ). Ak by základom pre výpočet odmeny mala byť aj hodnota príslušenstva, musel by to zákonodarca výslovne uviesť v ust. § 10 ods. 2 citovanej vyhlášky. Keďže sa tak nestalo, tarifnou hodnotou je len hodnota uplatnenej peňažnej pohľadávky.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 189,60 Eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 1.456,25 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 71,37 Eur, písomné podanie na súd - vyjadrenie 71,37 Eur, režijný paušál 2 x 7,63 Eur a DPH vo výške 20 % 31,60 Eur, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v odvolacom konaní mal vo veci navrhovateľ a vedľajší účastník úspech len čiastočný.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.